

De overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt

Zie ook: Totaalrapport Kies Je Job

Kies Je Job

Mariam Badou, Leyla Rechtes, Monique Stavenuiter

Kies Je Job

De overgang van onderwijs naar arbeidsmarkt

Mariam Badou

Leyla Reches

Monique Stavenuiter

Utrecht, december 2022

Conclusie: succesfactoren, uitdagingen en aanbevelingen

Het doel van dit onderzoek is om de verschillende activiteiten van *Kies Je Job* te evalueren en inzicht te krijgen in hoe betrokkenen *Kies Je Job* hebben ervaren. Voor deze evaluatie hebben we als onderzoekers verschillende activiteiten van *Kies Je Job* geobserveerd. Wij zijn aanwezig geweest bij twee klaarstoomsessies en het *Kies Je Job*-evenement. Daarnaast hebben we een vragenlijst uitgezet en uitgebreid gesproken met studenten, werkgevers, De KansenMakers en de opdrachtgevers vanuit de gemeente Nijmegen en ROC Nijmegen. Het was de eerste keer dat *Kies Je Job* werd georganiseerd in Nijmegen. Het was voor ROC Nijmegen, gemeente Nijmegen en voor De KansenMakers dan ook een leerproces waarbij constant werd gereflecteerd en afgestemd wat er nodig was voor de uitvoering. De uitvoering lag bij De KansenMakers, maar er was gedurende het hele traject een nauwe samenwerking met betrokkenen uit het onderwijs (ROC Nijmegen) en de gemeente Nijmegen. Al tijdens het traject waren er verschillende uitdagingen die om nieuwe en creatieve benaderingen vroegen. Zo bleek gedurende het traject dat het belangrijk is om docententeams vroegtijdig te betrekken bij het traject, zodat het gemakkelijker is om klaarstoomsessies te organiseren. De KansenMakers hebben met inbreeksessies geprobeerd om zowel docenten als studenten zoveel mogelijk persoonlijk te bereiken en te informeren in aanloop naar het evenement.

Over het algemeen waren alle betrokkenen erg positief over *Kies Je Job*. Studenten noemden het contact met De KansenMakers, dat ze als prettig en laagdrempelig hebben ervaren. Zowel in de klaarstoomsessies als na afloop van het evenement kwam dit terug in de gesprekken. De klaarstoomsessies

bestonden uit een sessie online zichtbaarheid en een fotosessie. Beide werden erg gewaardeerd door studenten. Veel studenten hebben geen professionele foto die geschikt is voor hun cv en LinkedIn. Daarnaast gaven studenten aan dat ze *Kies Je Job* als waardevol ervaren, omdat ze het soms nog lastig vinden om inzicht te krijgen in welke mogelijkheden er zijn en wat er bij hen past. Studenten vonden het leuk om werkgevers te spreken en gaven aan dat ze de ontmoeting als gelijkwaardig hebben ervaren. Daardoor durfden studenten op werkgevers af te stappen en vragen te stellen. Daarnaast waren studenten positief over de aanwezigheid van inspirerende sprekers tijdens het evenement. Ze voelden zich geïnspireerd en gemotiveerd. Studenten misten soms nog werkgevers die bij hun opleiding aansloten. Sommige studenten zouden daarom graag zien dat er meer werkgevers aanwezig zijn met wie ze in gesprek kunnen.

De werkgevers waren ook erg te spreken over de organisatie van het evenement. Zij zagen het als een mooie kans om contact te maken met jongeren, wat in de werving van nieuwe werknemers niet altijd voldoende lukt. Daarnaast zagen zij het als een mooie kans om hun organisatie te presenteren en onder de aandacht te brengen. Werkgevers gaven aan dat ze moeite hebben met het bereiken van jongeren en willen daarom graag deelnemen aan een banenmarkt waar deze ontmoeting gefaciliteerd wordt. Ook verklaarden zij dat ze graag flexibel zijn en vanuit mogelijkheden het gesprek met jongeren willen aangaan. Het gaat niet alleen om openstaande vacatures. Werkgevers bleken erg bereid om een open gesprek met jongeren aan te gaan en te verkennen welke mogelijkheden ze jongeren kunnen bieden binnen hun organisatie. Er is daarin aandacht voor talenten, vaardigheden en motivatie van jongeren om nieuwe dingen te leren. Ten slotte spraken verschillende werkgevers de behoefte uit aan een banenmarkt die dynamischer is en ruimte biedt om je als bedrijf creatief te presenteren. De nu gekozen vorm, tafeltjes waar je langs loopt, voldeed niet aan ieders behoeften. Verder gaven werkgevers aan dat ze

de opkomst van studenten laag vonden. Ze hadden graag gezien dat de groep studenten groter was, zodat de kans op een match ook groter wordt. Ook benoemden een aantal werkgevers dat studenten hun vervolgafspraken niet altijd goed zijn nagekomen. Werkgevers konden ook geen contact meer krijgen met deze studenten. De reden hiervoor was onduidelijk, maar werkgevers gaven aan dat ze dit teleurstellend vonden. Werkgevers gaven aan dat het goed is als studenten leren om te communiceren dat ze niet meer geïnteresseerd zijn in een functie of werkgever. Dit zou bijvoorbeeld deel kunnen uitmaken van de klaarstoomsessies.

Tijdens de evaluatie hebben we uitgebreid aandacht gehad voor de verschillende elementen die deel uitmaken van *Kies Je Job*. Hieronder noemen we de belangrijkste succesfactoren en uitdagingen. We geven ook de concrete aanbevelingen weer van de verschillende betrokkenen en de onderzoekers.

De KansenMakers

De KansenMakers hebben *Kies Je Job* vorm gegeven en georganiseerd. De KansenMakers zetten in op het maken van persoonlijk contact met studenten. Ze maken gebruik van hun eigen ervaringen en sluiten aan bij de leefwereld van jongeren. Alle betrokkenen noemen dit als belangrijke succesfactor. Jongeren geven aan dat ze het contact met De KansenMakers als heel leuk ervaren en benoemen het ook als reden voor deelname aan *Kies Je Job*. Doordat ze los staan van het onderwijs, hebben ze ruimte om op creatieve manieren vorm te geven aan *Kies Je Job*. De KansenMakers zijn in de positie om met jongeren in gesprek te gaan, maar ook de verbinding te creëren met werkgevers. Het persoonlijke contact van de KansenMakers creëert betrokkenheid en een gevoel van binding bij studenten. De KansenMakers hebben al op verschillende manieren studenten betrokken in aanloop naar het evenement.

Zo hebben studenten een rol gespeeld in het creëren van berichten voor sociale media en namen studenten deel aan een promotievideo voor het evenement. Dit zou in het vervolg nog meer kunnen bij de promotie van *Kies Je Job*, bijvoorbeeld met studentenambassadeurs binnen de school. Daarnaast zouden studenten ook een rol kunnen spelen bij de selectie van werkgevers.

Klaarstoomsessies

De klaarstoomsessies zijn opgenomen als onderdeel van het traject om studenten voor te bereiden op het *Kies Je Job*-evenement. Uiteindelijk zijn er twee klaarstoomsessies geweest in mei 2022. Hierover waren studenten erg positief. Het streven was om nog meer sessies te organiseren, maar dit bleek in de praktijk lastig te organiseren. Dit had met name te maken met de planning van het onderwijs. Een deel van de studenten was in de periode voor het evenement op stage of bezig met examens. Daarnaast bleek in overleg met docenten dat er moeilijk tijd voor vrijgemaakt kon worden in de roosters. Het is daarom belangrijk om op tijd te beginnen met het organiseren van de klaarstoomsessies, dus al vroeg in het studiejaar. Het is belangrijk om contact te houden met de docent zodat de klaarstoomsessies in overleg in de planning passen. Door dit te doen kan *Kies Je Job* veel beter geïntegreerd worden in het reguliere onderwijsprogramma.

Aansluiten bij het onderwijs

Kies Je Job wordt door De KansenMakers aangeboden op school, een vertrouwde plek waar studenten al bij elkaar komen. Daardoor ervaren studenten de activiteiten als vertrouwd en laagdrempelig. Toch viel het aantal studenten dat deelnam aan het evenement tegen. Dit lijkt vooral te maken te hebben met het moment waarop het evenement plaatsvond. Eind juni 2022 was een groot deel van de studenten al klaar met het reguliere onderwijs, met uitzondering van examens of stages. Een verklaring is dan dat er studenten zijn die wellicht al een vakantiebaan hebben, waardoor ze minder flexibel zijn. Zowel studenten, werkgevers als andere betrokkenen adviseren om het evenement eerder in het studiejaar te organiseren. Studenten zijn dan nog op school en hoeven niet speciaal voor het evenement naar school te komen. Het kan bijvoorbeeld aansluiten bij het moment waarop studenten op zoek gaan naar een stage, zodat ze door een stage kennis kunnen maken met een werkgever. Maar er zijn vaak ook mogelijkheden om in de vorm van een bijbaan of flexpool bij een werkgever aan de slag te gaan en toe te werken naar een voltijdsbaan. Verder kunnen de klaarstoomsessies meer geïntegreerd worden in het curriculum door in overleg met docententeams te verkennen bij welke vakken en thema's de lessen aansluiten. De sessies kunnen dan al eerder in het studiejaar aangeboden worden.

Ontmoeting tussen werkgevers en studenten en onderwijs

Alle betrokkenen onderschrijven de meerwaarde van het creëren van ontmoeting tussen werkgevers en studenten. Het verlaagt voor studenten de drempel om met werkgevers in gesprek te gaan en hun professionele netwerk te vergroten. Daarnaast is het voor werkgevers een manier om jongeren te bereiken en met hen in gesprek te gaan over mogelijkheden binnen hun bedrijf. Dit is in lijn met werkzame elementen die uit literatuur en eerdere onderzoeken

gedestilleerd werden.³ Voor een volgend *Kies Je Job*-evenement is het belangrijk om in te zetten op een grotere groep studenten en een grotere groep werkgevers. Werkgevers willen er ook graag eerder bij betrokken worden. Daarnaast bleek dat zowel studenten als werkgevers soms teleurgesteld waren dat ze geen match hadden. Zij zagen een match als het belangrijkste doel van de ontmoeting en niet het netwerken. Het is daarom belangrijk om dit goed te communiceren naar beide partijen.

Gast sprekers

Tijdens het evenement waren twee gast sprekers aanwezig, waaronder een influencer. We hebben zowel jongeren als werkgevers gevraagd hoe zij hierop terugkijken. Zowel werkgevers als studenten vonden de gast sprekers inspirerend en een leuke toevoeging aan het evenement. Het was een leuke afwisseling op de banenmarkt. De studenten verschilden van mening over de aanwezigheid van een influencer. Een aantal studenten gaf aan dat ze speciaal voor de influencer naar het evenement waren gekomen. De meeste studenten gaven echter aan dat het vooral een leuke bijkomstigheid was. Studenten waarderen vooral dat sprekers hun persoonlijke verhaal delen, voor herkenning zorgen en inspiratie en motivatie meegeven.

Samenwerking Rijk van Nijmegen, ROC Nijmegen en De KansenMakers

Kies Je Job wordt uitgevoerd door De KansenMakers en maakt deel uit van een grotere samenwerking met verschillende partijen: ROC Nijmegen, Rijk van Nijmegen, Werkbedrijf Rijk van Nijmegen, Leerwerkloket Rijk van Nijmegen en SBB. ROC Nijmegen, de gemeente Nijmegen en De KansenMakers hebben gedurende het hele traject nauw met elkaar samengewerkt en waar nodig aanpassingen gedaan tijdens de uitvoering. De samenwerking is als positief ervaren

3 Wat werkt bij het succesvol toeleiden van jongeren naar werk | Movisie

en wordt beschreven als een leerzaam proces. De verschillende partijen hadden daarin allemaal een eigen rol, waarin verschillende perspectieven vertegenwoordigd waren. Om te beginnen is er het onderwijs, dat ernaar streeft om studenten beter voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Het onderwijs staat in principe het dichtst bij de studenten omdat het de plek is waar studenten al zijn. Daarnaast is de gemeente betrokken vanuit de regionale aanpak om jongeren naar school en werk te begeleiden. Vanuit de gemeente is er goed contact met het Werkbedrijf en het Leerwerkloket, die een belangrijke rol speelden bij het erbij betrekken van werkgevers. Ten slotte zijn De KansenMakers ingezet vanwege hun kracht om jongeren goed te bereiken en voor verbinding te zorgen tussen onderwijs, werkgevers en beleid (de gemeente). Tijdens het traject en de evaluatie kwam een aantal verbeterpunten naar voren. Zo is gebleken dat het belangrijk is om eerder in het studiejaar te beginnen met *Kies Je Job* en het voorbereiden van de verschillende activiteiten. Dit kan onder andere door nauwer contact te hebben met docententeams. Daarnaast streven deze verschillende partijen in de samenwerking ernaar om het evenement een volgende keer breder uit te zetten onder betrokken (maatschappelijke) ketenpartners. Het doel is om daarmee een grotere groep jongeren te bereiken en te bedienen.

Aanbevelingen

De belangrijkste aanbevelingen zijn hieronder nog een keer samengevat in een tabel.

	Wie/ stakeholder	Element	Aanbeveling
1	De KansenMakers en ROC Nijmegen	Betrokkenheid studenten	Betrek studenten vroegtijdig bij het proces en maak ze eigenaar van Kies Je Job. Bijvoorbeeld via communicatie, promotie en selectie van werkgevers.
2	De KansenMakers en ROC Nijmegen	Klaarstoomsessies	Sluit met de klaarstoomsessies aan bij het reguliere onderwijsprogramma, zodat het deel kan uitmaken van het curriculum. Werk hiervoor nauw samen met docenten.
3	De KansenMakers en ROC Nijmegen	Kies Je Job-event	Organiseer het evenement eerder in het jaar, op een moment dat veel studenten op school aanwezig zijn, zodat de drempel lager wordt om te participeren.
4	De KansenMakers en ROC Nijmegen	Kies Je Job-event	Maak gebruik van het moment waarop studenten op zoek gaan naar een stage. Zij kunnen de stage benutten om kennis te maken met een organisatie en werkzaamheden. Dit kan leiden tot een duurzame baan.
5	De KansenMakers	Ontmoeting werkgevers en studenten	Communiqueer duidelijk naar studenten en werkgevers wat het doel is van de banenmarkt. Maak duidelijk dat het faciliteren van ontmoeting en het vergroten van het netwerk het belangrijkste doel is.
6	De KansenMakers	Gast sprekers	Gast sprekers die een persoonlijk verhaal vertellen worden als inspirerend en motiverend ervaren. Laat in het vervolg ook weer gast sprekers aansluiten bij het evenement.
7	ROC Nijmegen, Rijk van Nijmegen, Werkbedrijf Rijk van Nijmegen, Leerwerkloket Rijk van Nijmegen en SBB. ROC Nijmegen, gemeente Nijmegen en De KansenMakers	Samenwerking	Werk samen met verschillende partijen in de gemeente en de regio. Daarmee breng je verschillende programma's samen en kan gezamenlijk gewerkt worden aan doelstellingen voor het begeleiden van jongeren binnen het onderwijs en op de arbeidsmarkt.

COLOFON

Opdrachtgever	Rijk van Nijmegen
Auteurs	M. Badou, MSc L. Reches, MSc Dr. M. Stavenuiter
Foto omslag	Henck Pengel
Uitgave	Verwey-Jonker Instituut Kromme Nieuwegracht 6 3512 HG Utrecht T (030) 230 07 99 E secr@verwey-jonker.nl I www.verwey-jonker.nl

De publicatie kan gedownload worden via onze website:
<http://www.verwey-jonker.nl>

ISBN 978-94-6409-205-9

© Verwey-Jonker Instituut, Utrecht, december 2022.

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het Verwey-Jonker Instituut. Gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.

The copyright of this publication rests with the Verwey-Jonker Institute. Partial reproduction of the text is allowed, on condition that the source is mentioned.